804/08

Den 6. oktober 2008 blev i sag nr. 72.901:

xxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx xx xxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale erstatning i anledning af to anmeldte ulykkestilfælde den 2/6 2004 - begge i forbindelse med flyvning.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at ingen af begivenhederne kan betegnes som et ulykkestilfælde.

Om hændelsesforløbet den 2/6 2004 fremgår bl.a. af speciallægeerklæring af 21/9 2005 udfærdiget af speciallæge i psykiatri, T.H.:

> " RESUME OG KONKLUSION
> A.T. er en 60-årig gift kvinde, med mangeårig fast tilknytning til arbejdsmarkedet, der d. 02.06.04 føler sig truet på livet, idet det fly hun er passager i må returnere til Kastrup, idet der er fundet dækrester på startbanen. Der foretages nødlanding forudgået af at flyet cirkler 1 time over lufthavnen. Efter indledende debriefing vælger AT at flyve fra Kastrup til Tirstrup, men da der indkommer bombetrussel mod flyet, må også dette cirkle i luften inden landing. Alle passagerer tilbageholdes ca. 1 time uden fysisk kontakt til pårørende. AT har ved de nævnte hændelser været udsat for exceptionel svær belastning af katastrofekarakter og har efterfølgende fortsat hyppige mareridt om hændelserne, og betydeligt ubehag ved udsættelse for omstændigheder der minder om traumerne, om end hun siden har fløjet 2 gange med ledsager. Hun tør stadig ikke at flyve alene og er derfor ikke i stand til at varetage sine tidligere arbejdsmæssige funktioner. Hun har efter hændelsen haft vedvarende symptomer på psykisk overfølsomhed i form af let emotionel instabilitet og ind- og gennemsøvningsbesvær. Konkluderende vurderes det at der har været tale om symptomer på posttraumatisk stress, som imidlertid ikke har haft et helt karakteristisk forløb og i øvrigt har været aftagende. AT, der i øvrigt i det væsentlige oplever sig psykisk rask, angiver, at hun vægtmæssigt -

efter de traumatiske hændelser - er øget fra 100 til 125 kg. Dette er en betydelig fysisk belastning og da hun samtidig efter juni 2004 har en række forskellige affekter, herunder lettere depressive symptomer, spændingshovedpine og angst, opfylder hun kriterierne for diagnosen tilpasningsreaktion med andre emotionelle symptomer. Objektivt findes AT anspændt under samtalen og klart nervøs ved omtale af de nævnte hændelser. Stemningslejet er neutralt. AT har for egen regning selv opsøgt psykolog og her modtaget 10 samtaler. Går herudover til selvbetalt fysioterapeut. AT vurderer selv at hun har behov for yderligere psykologbehandling, og fortsat behov for fysioterapeutisk behandling. Dette findes relevant, samt tillige evt. forløb hos diætist med henblik på at opnå vægtreduktion.
Tilstanden vurderes stationær medførende reduceret erhvervsevne og reduceret livskvalitet."

Da flyvningen blev foretaget som led i klagerens arbejde, blev hændelserne anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen, der traf afgørelse i sagen den 27/11 2006. Det fremgår bl.a. heraf:

"Afgørelse og beslutninger
Ulykken den 2. juni 2004 er anerkendt som arbejdsskade.
De får 79.140 kroner i godtgørelse for varigt mén (15 procent).
De har ikke ret til erstatning for tab af erhvervsevne.
…
Begrundelse
De har under Deres arbejde som på vej til møde i Holland været udsat for en ulykke. Dette har medført psykisk chock.

Årsagen til at vi har anerkendt er, at det at De i 45 minutter opholder Dem i et fly, der er udsat for en bombetrussel. Denne hændelse er efter vores opfattelse egnet til at bevirke en psykisk reaktion."

Advokaten klagede over Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, og Ankestyrelsen har herefter den 8/6 2007 stadfæstet styrelsens afgørelse.
Selskabet afviste at anerkende hændelserne som et ulykkestilfælde, som meddelt klagerens advokat ved skrivelse af 1/6 2007. Selskabet har som begrundelse for afvisningen anført, at de hændelser, klageren har været udsat for, ikke er pludselige hændelser, der har forårsaget personskade. Selskabet henviste i den forbindelse til forsikringsbetingelsernes definition af et ulykkestilfælde. Der skal således være tale om en tilfældig, af den forsikredes vilje uafhængig, pludselig udefra kommende indvirkning på legemet med en påviselig beskadigelse af dette til følge.

Over for nævnet har advokaten i skrivelse af 15/11 2007 nedlagt påstand om, at selskabet anerkender hændelserne som et dækningsberettigende ulykkestilfælde og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Der er utvivlsomt i nærværende sag tale om en pludselig udefrakommende hændelse, idet både et defekt landingshjul med deraf følgende nødlanding og i særdeleshed en indtelefoneret bombetrussel, hvilket er de direkte årsager til den psykiske skade, kan karakteriseres som værende en uventet, udefrakommende og pludselig indtruffet hændelse.

Jeg mener endvidere, at der er tale om en legemsskade, idet både teori og praksis (bl.a. Ivan Sørensen, ph.d., U2004B.28, U1982.585) har forladt ideen om en skarp sondring mellem fysisk psykisk skade, idet en sådan dogmatisk opdeling ikke længere er forenelig med vidensniveauet i samfundet i dag.

Jeg må i denne forbindelse samtidig henvise til Forsikringsankenævnets afgørelse nr. 58.092/2003, hvori Nævnet præjudicielt anfører at *'Nævnet finder, at også psykiske skader efter omstændighederne må anerkendes som ulykkestilfælde, særligt i et tilfælde [...], hvor klageren har været direkte centrum for begivenheden'.*

Det følger heraf, at når min klient har været i direkte centrum i en udefrakommende begivenhed, hvilket er et faktum i denne sag, er der tale om et ulykkestilfælde - også når der er tale om en psykisk skade.

Ifølge teori, praksis, samt ovennævnte nævnskendelse, er der således holdepunkter for at antage, at der i moderne forsikringsret ikke bør sondres skarpt mellem fysisk og psykisk skade, idet tiden har forladt den klassiske ordlydsfortolkning af ordet 'legeme', som værende udtryk for kun det fysiske."

Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 5/2 2008 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Vi er derfor af den opfattelse, at selvom kunden har været en del af to begivenheder, så har den egentlige farer kunden har befundet sig i været relativ lille og bør ikke i sig selv kunne forvolde varig skade.

Samtidig strækker begge begivenheder sig over det meste af en dag, og det er ikke muligt at præcisere hvilke følger, der kan tilskrives hvilken begivenhed. Vi er derfor af den opfattelse, at definitionens pludseligheds begreb ikke er opfyldt. For en god ordens skyld skal det nævnes, at Arbejdsskadestyrelsen også anerkender skadelige påvirkninger i op til 5 dage som et ulykkestilfælde.

Der ud over har vi noteret os, at kunden tidligere har anmeldt en psykisk skade til Arbejdsskadeforsikringen i forbindelse med trusler fra en elev. Vores læger vurderer på den baggrund, at kunden meget vel kan have en i forvejen skrøbelig psyke og at det ikke kan udelukkes, at dette har spillet ind i forbindelse de anmeldte begivenheder.

Det fremgår af speciallægeerklæringen, at der har været symptomer på posttraumatisk stress, som dog ikke har haft et helt karakteristisk forløb. Speciallægen konkluderer samtidig, at symptomerne er i aftagende, hvorfor det ligeledes er et spørgsmål, om der er tale om en varig skade.

Sammenfattende kan vi konkludere, at der er tale om en påvirkning over det meste af en dag og at der kan sættes spørgsmålstegn ved det reelle indhold af truslerne. Samtidig har kunden tidligere vist sig disponeret for psykisk overbelastning i forbindelse med trusler."

Efter sagens indbringelse for nævnet har parterne ført nogen korrespondance, hvorunder det bl.a. er blevet oplyst, at personen, der truede med at bombe flyet, er blevet idømt 2 års ubetinget fængsel. Selskabet har imidlertid fastholdt sit tidligere standpunkt, som meddelt ved skrivelse af 29/5 2008

UfR 2004 B.28 UfR 1982.585, FED 2000.823 samt AK 58.092 er fremlagt for nævnet.

Af forsikringsbetingelsernes dækningsskema fremgår bl.a.:

"**Forsikringen dækker:**
…
11. Ulykkestilfælde
11.1 Ulykkestilfælde, hvorved forstås en tilfældig, af forsikredes vilje uafhængig, pludselig udefrakommende indvirkning på legemet med en påviselig beskadigelse af dette til følge.

Der er dog særlige regler for sport, motorcykel/scooter og fly. (Se under pkt.12, 13 og 14).

Ovennævnte definition af et ulykkestilfælde er lempet på følgende område:
Ved beskadigelse af forsikredes arme og ben kræves alene, at skadeårsagen skal være pludselig og med en påviselig beskadigelse til følge.
…
14. Flyverisiko
14.1 Ulykkestilfælde, der rammer forsikrede som pilot eller besætningsmedlem under flyvning i nationalitetsbetegnede luftfartøjer, som anvendes til transport af passagerer og/eller gods, med halvdelen af de ved ulykkestilfældet gældende forsikringssummer, dagpenge og opgjort tandskadeerstatning - passagerer er dog dækket i fuldt omfang."

Nævnet udtaler:

Uanset, at også psykiske skader efter omstændighederne kan anerkendes som ulykkestilfælde, finder nævnet dog efter sin gennemgang af sagen, at det i sagen omhandlede begivenhedsforløb ikke kan karakteriseres som et sådant i henhold til de ovenfor citerede forsikringsbetingelser.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann